

NO

LARA

PÅ SPRÅKREISETUR GJENNOM EUROPA

VELKOMMEN TIL EI REISE GJENNOM SPRÅKA I EUROPA!

Språka du får møte på dei neste sidene, speglar mangfaldet i kulturane og tradisjonane som lever side om side på kontinentet vårt. Nokre av dei rundt 225 språka som høyrer heime i Europa, har mange millionar brukarar. Andre har berre ei handfull brukarar og står i fare for å døy ut.

I løpet av denne korte reisa vil du oppdage at mykje er likt. Dei europeiske språka kan grovt sett delast inn i dei tre hovudkategoriane slaviske, romanske og germanske språk. Språka i kvar gruppe har felles røter, men opp gjennom hundreåra har dei utvikla seg i kvar sine retningar. Du får òg lære om kva som er ulikt: dei ulike alfabeta (til dømes latinsk, kyrillisk, gresk, armensk og georgisk), fleire av dei med kunstferdige handskrifter; korleis dei finn på nye ord for nye oppfinningar; og dei mystiske opphava dei somme tider har. Alle har ein unik identitet og si eiga historie å fortelje!

Vi kan berre gi deg korte glimt av nokre av språka i Europa. Det finst mange, mange fleire som vi ikkje nemner; ikkje fordi dei er mindre viktige eller mindre interessante, men ganske enkelt fordi vi ikkje rekk over alle på denne korte rundturen.

Det finst regionale språk og minoritetsspråk som berre blir snakka i ein del av eit land, eller i enkelte område i fleire land, og av ein nokså liten del av befolkninga. Så har vi dei ikkje-territoriale språka som blir snakka av grupper som er spreidde over heile Europa, men som ikkje kan knytast til eit bestemt opphavsland. Det finst òg migrasjonsspråk som ikkje

opphavleg høyrer heime i Europa, men som innvandrarar frå andre delar av verda har teke med seg til kontinentet.

På kvar språkside får du ei kort innleiing frå Lara og blir kjend med nokre nøkkelord, standarduttrykk og spesialteikn frå alfabetet. Du får òg vite omtrent kor mange menneske i verda som har språket som morsmål.

Vi håper du kosar deg saman med guiden vår, Lara, på reisa hennar gjennom nokre av språka i Europa. Kanskje får det deg til å leggje ut på ei liknande oppdagingsferd? Du kan få mange aha-opplevingar etter kvart som du oppdagar nokre av skattane som ligg gøymde under overflata i kvardagen vår!

SPRÅKA LARA MØTER PÅ REISA SI

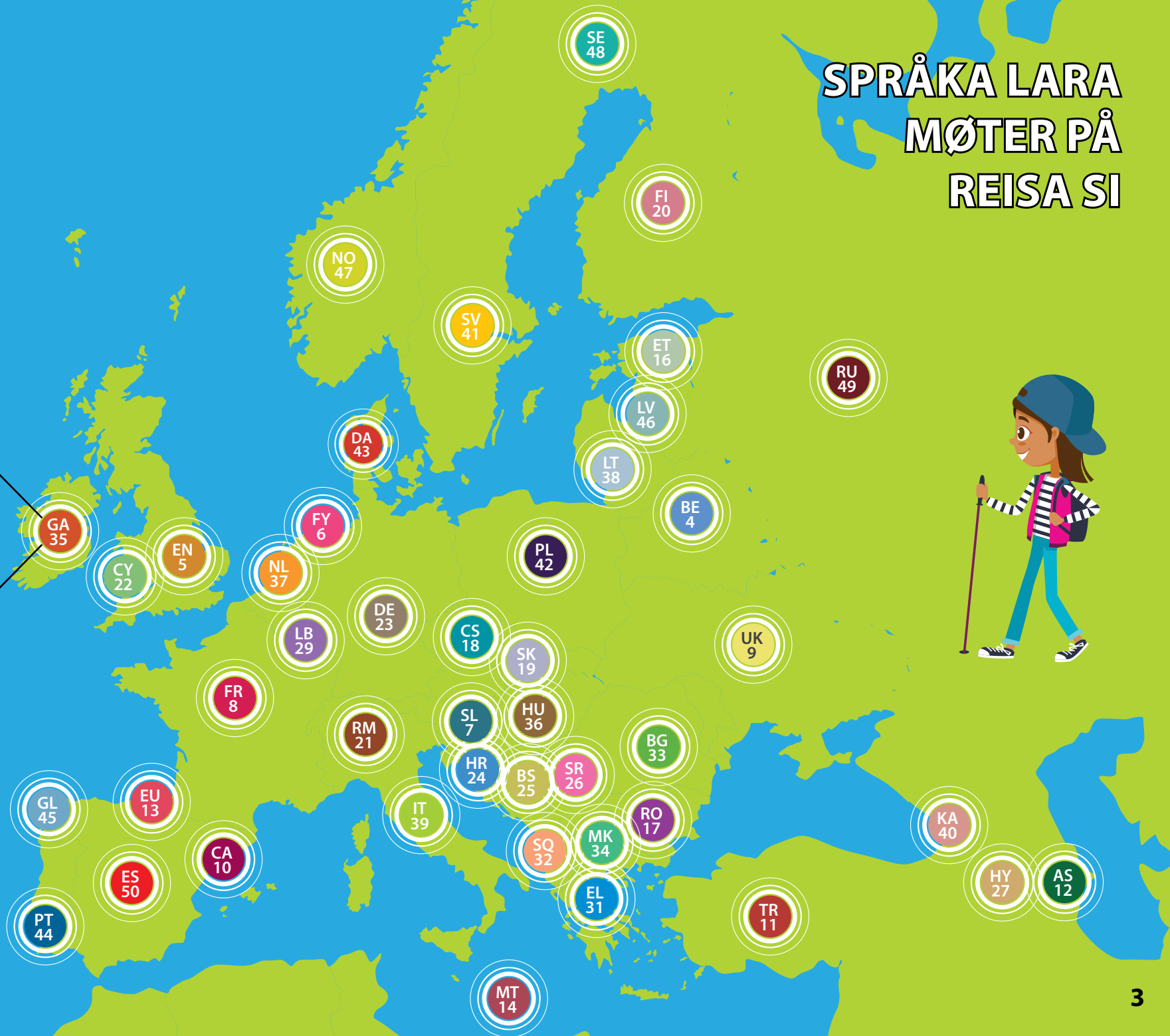

Landkode
(ISO-639-1)

Side

28 ROMANI ČHIB

30

ВЕ БЕЛАРУСКАЯ МОВА

👤👤👤 5 000 000

так

не

Як справы?

Добры
дзень!

Дзякуй!

Hei! Eg heiter Lara. Kom og bli med meg på denne spennande reisa gjennom dei vakre språka i Europa. Reisa startar i «krasavik» ... men vent litt. Kvar? «Krasavik» (april) er den vakraste månaden i Belarus, og derfor har belarusarane bokstaveleg talt kalla denne månaden «vakker». Og alle elsker vel våren?

- 1 адзін
- 2 два
- 3 тры
- 4 чатыры
- 5 пяць
- 6 шэсць
- 7 сем
- 8 восем
- 9 дзевяць
- 10 дзесяць

ё

й

э

і

ў

ь

ю

ы

я

Паслухайце гучанне гэтых слоў >>>

Photo: Park in Minsk, Belarus

ENGLISH EN

👤👤👤 400 000 000

Engelsk er det mest talte språket i verda. Rundt 1,3 milliardar menneske snakkar engelsk, men berre om lag ein tredel av dei har det som morsmål. Når vi snakkar same språket, forstår vi kvarandre og ser kor mykje vi har felles. Då verkar ikkje verda så stor likevel.

How are you?

Hello!

Thank you!

yes

no

- 1 one
- 2 two
- 3 three
- 4 four
- 5 five
- 6 six
- 7 seven
- 8 eight
- 9 nine
- 10 ten

🔊🔊🔊 Listen to the sound of these words

Photo: London eye and Big Ben, United Kingdom

FY FRYSK

👤👤👤 500 000

Hoi!

Hoe giet it mei dy?

Tank!

ja

nee

Frisisk er truleg det levande språket som liknar mest på engelsk. «De sinne is waarm en it ljocht fan de sinneskyn fielt noflikmeidesêftewyn.» Skjønte du det? Her er den norske versjonen: «Sola er varm, og lyset frå solskinnet kjennest godt saman med den mjuke vinden.»

- 1 ien
- 2 twa
- 3 trije
- 4 fjouwer
- 5 fiif
- 6 seis
- 7 sân
- 8 acht
- 9 njoggen
- 10 tsien

êé

ûú

â

ô

Harkje nei it lûd fan dizze wurden >>>

Photo: Ljouwert, Netherlands

SLOVENŠČINA SL

888 2500 000

Kako si?

Živjo!

Hvala!

På slovensk er to menneske noko for seg sjølv! Der har dei ikkje berre ei eintalsform (for éin person) og ei fleirtalsform (for mange), men ei eiga form for akkurat to personar! Så viss du vil seie «eg og du», kan du berre seie «midva» (vi to av hankjønn, eller éin av hankjønn og éi av hokjønn), eller «midve/medve» (vi to av hokjønn). Og når vi først er inne på tal ... no skal eg vise deg eit språk med eit interessant teljesystem.

da

ne

č

ž

š

Prisluhnite zvoku teh besed

Photo: Triglav National Park, Slovenia

FR FRANÇAIS

👤👤👤 76 800 000

oui

non

Ça va ?

Bonjour !

Merci !

ùûü

àâä

ÿ

ôö

æ

îï

éèêë

ç

œ

Visste du at fransk har sin eigen måte å telje mellom 70 og 99 på? For 75 seier du faktisk «60 pluss 15». Og for talet 80 seier du «4 gonger 20». Dei fransktalande må vere gode i matematikk! Fransk er òg rekna for å vere eit av dei vakraste språka i verda saman med ... vil du prøve å gjette?

- 1 un
- 2 deux
- 3 trois
- 4 quatre
- 5 cinq
- 6 six
- 7 sept
- 8 huit
- 9 neuf
- 10 dix

Écoutez le son de ces mots >>>>

Photo: Dune du Pilat, France

УКРАЇНСЬКА МОВА UK

👤👤👤 35 000 000

Як справи?

Привіт!

Дякую!

так

ні

Spegel, spegel på veggen der – kva språk er vakrast i verda her? Det finst ikkje noko enkelt svar på dette spørsmålet, og alle har sine favorittar. Men på ein skjønheitskonkurranse for språk i Paris i 1934 kom ukrainsk på tredjeplass rett bak fransk og persisk. Eg kjenner ikkje til nokon tilsvarande konkurranse etter dette!

Є

Й

Щ

її

Г

Ь

Ю

Я

<<< Прослушайте звучання цих слів

Photo: Love tunnel created from trees along the railway in Klevan, Ukraine

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 чотири
- 5 п'ять
- 6 шість
- 7 сім
- 8 вісім
- 9 дев'ять
- 10 десять

CA CATALÀ

👤👤👤 10 000 000

På katalansk, viss du vil seie at berre nokre få av vennene dine møtte opp i bursdagsselskapet ditt (håper ikkje det skjer med deg!), kan du berre seie «*quatre gats*» (fire kattar), så er alt klart. Så før du klagar over krisepartyet ditt: Ikkje gløym å seie «*gràcies*» (takk) til dei fire som faktisk kom!

Com estàs?

Hola!

Gràcies!

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sis
- 7 set
- 8 vuit
- 9 nou
- 10 deu

ç

h

úü

à

éè

íï

óò

sí

no

Escolta el so d'aquestes paraules >>>

Photo: Park Guell in Barcelona, Spain

TÜRKÇE TR

👤👤👤 75 700 000

Tyrkisk er eit språk utan kjønn! Det har eitt ord for han, ho og det, eller eigentleg berre éin bokstav – «o». På tyrkisk går det altså fint å beskrive ein person utan å seie om det er ei jente eller ein gut. Bla til neste side for å sjå kva andre språk som har dette trekket til felles med tyrkisk ...

Nasılsın?

Merhaba!

Teşekkür ederim!

evet

hayır

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

<<< Bu sözcüklerin sesini dinle

Photo: Cappadocia, Turkey

ç

ğ

ö

ş

ü

ı

AS AZƏRBAYCAN DILI

888 23 000 000

Aserbajdsjansk bruker òg «o» for han, ho og det. Men dette er ikkje det einaste som er felles for tyrkisk og aserbajdsjansk. Ord som «med» eller «for» kjem ikkje før substantivet, men etter: På aserbajdsjansk heiter det dermed «anam ilə», eller ordrett omsett «mi mor med». Eit anna særtrekk er at når ein skriv aserbajdsjansk med latinske eller kyrilliske bokstavar, skriv ein frå venstre mot høgre. Men skriv ein det med arabiske teikn, skriv ein frå høgre mot venstre.

ı

ö

ü

ç

ə

ğ

ş

Necəsən?

Salam!

Təşəkkür edirəm!

bəli

xeyr

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dörd
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yeddi
- 8 səkkiz
- 9 doqquz
- 10 on

Bu sözlərin səsini dinləyin >>>

Dei fleste språk høyrer til språkfamiljar og deler mange kjenneteikn med andre språk. Men baskisk er så godt som einebarn ... Det er truleg eit av dei eldste europeiske språka, og opphavet er framleis eit mysterium. Så vil du bli med i ein eksklusiv klubb, kan du prøve deg på å blir ein «euskalduna» (baskisktalar)!

EUSKARA EU

👤👤👤 750 000

bai

ez

Zer moduz?

Kaixo!

Eskerrik asko!

ü

ñ

é

ç

←←← Entzun hitz hauen soinua

Photo: Guggenheim Museum, Bilbao, Spain (Rudy Mareel | Shutterstock.com)

- 1 bat
- 2 bi
- 3 hiru
- 4 lau
- 5 bost
- 6 sei
- 7 zazpi
- 8 zortzi
- 9 bederatzi
- 10 hamar

MT MALTI

👤👤👤 520 000

Kif int?

Bongu!

Grazzi!

Maltesisk er det minste offisielle EU-språket målt i talet på språkbrukarar. Det høyrst om lag ut som fønikisk, som var brukt i område rundt Middelhavet i antikken, for rundt 3000 år sidan. Maltesisk er det einaste språket i Europa som høyrer til den afroasiatiske språkfamilien, og det einaste språket frå denne familien som bruker det latinske alfabetet.

- 1 wieħed
- 2 tnejn
- 3 tlieta
- 4 erbgħa
- 5 ħamsa
- 6 sitta
- 7 sebgħa
- 8 tmienja
- 9 disgħa
- 10 għaxra

iva

le

ċ

ħ

ġ

ż

Isma' l-ħoss ta' dawn il-kelmiet >>>

Photo: Typical street in Ir-Rabat, Malta

ÍSLENSKA IS

👤👤👤 314 000

Island har ikkje nære granneland, og språket vikingane tok med seg dit på 800- og 900-talet, har ikkje forandra seg så mykje som ein skulle tru i hundreåra etter. Islandske unngår å bruke importerte ord og lagar helst nye ord etter mønster frå språket i vikingtida. Såleis er ordet for datamaskin, «tölva», laga av dei gamle orda «tala» (tal) og «völva» (spåkone).

Hvernig hefurðu það?

Hæ!

Þakka þér fyrir!

ð

í

á

þ

æ

ý

ö ó

ú

é

- 1 einn
- 2 tveir
- 3 þrír
- 4 fjórir
- 5 fimm
- 6 sex
- 7 sjö
- 8 átta
- 9 níu
- 10 tíu

já

nei

<<< Hlustaðu á þessi orð

Photo: Goðafoss waterfall, Iceland

ET EESTI KEEL

👤👤👤 1 100 000

Vi estarrar elsker vokalar! På estisk speler vokalaner ei større rolle enn i dei aller fleste andre europeiske språk. Vi har ord som «Jäääär», «Tööö» og «Õueiaääre»! No skal eg vise deg eit språk som kan lage ei heil setning med berre vokalar...

õ ä ö ü

Tere!

Kuidas sul läheb?

Aitäh!

jah

ei

- 1 üks
- 2 kaks
- 3 kolm
- 4 neli
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seitse
- 8 kaheksa
- 9 üheksa
- 10 kümme

Kuula nende sõnade kõla >>>

Photo: Kitesurfing in Viimsi, Estonia

LIMBA ROMÂNĂ RO

👤👤👤 26 000 000

Rumensk er òg svært glad i vokalar. På rumensk kan vi faktisk lage ei meningsfylt setning av berre vokalar: «Oaia aia e a ei, eu i-o iau» betyr «Den sauven er hennar, eg tek han». Andre språk prøver tydelegvis å unngå konsonantar fullstendig...

Ce faci?

Bună ziua!

Mulțumesc!

- 1 unu
- 2 doi
- 3 trei
- 4 patru
- 5 cinci
- 6 șase
- 7 șapte
- 8 opt
- 9 nouă
- 10 zece

da

nu

<<< Ascultă cum sună aceste cuvinte

Photo: Corvin Castle, Romania

CS ČEŠTINA

👤👤👤 14 000 000

Dobrý den!

Jak se máš?

Děkuji!

ano

ne

ě

č

d'

í

ó

ř

ú

á

ž

ý

ť

š

ň

Er du ikkje så gira på vokalar, er kanskje tsjekkisk språket for deg! Tsjekkiskelskarkonsonantar. Ord med berre konsonantar som «krk» (hals), «prst» (finger) og «smrk» (furu) er heilt vanlege. Prøv litt tungegymnastikk på tsjekkisk: «Chrt pln skvrn zdrhl z Brd» (ein sart, flekkete greyhound stakk av frå Brdy-fjella). Denne forkjærleiken for konsonantar finn vi att i eit naboland – kan du gjette kva for eitt?

- 1 jedna
- 2 dvě
- 3 tři
- 4 čtyři
- 5 pět
- 6 šest
- 7 sedm
- 8 osm
- 9 devět
- 10 deset

Poslechni si, jak znějí tato slova >>>

SLOVENČINA SK

👤👤👤 5 200 000

Ako sa máš?

Ahoj!

Ďakujem!

áno

nie

Ja, slovakisk òg er glad i konsonantar! Mange slovakiske ord inneheld berre eller nesten berre konsonantar, til dømes «prst» (fingeren), «štvrt» (fjerdedel) eller «smrt» (døden). Slovakisk er òg rekna som det lettaste språket å forstå for andre slavisktalande. Bla til neste side for sjå eit nokså økonomisk språk ...

- 1 jeden
- 2 dva
- 3 tri
- 4 štyri
- 5 päť
- 6 šesť
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 deväť
- 10 desať

<<< Vypočujte si zvuk týchto slov

Photo: High Tatras, Slovak Republic

FI SUOMI

👤👤👤 5 800 000

kyllä

ei

Finsk er eit av dei få nasjonale språka i Europa som ikkje er indoeuropeiske. Det høyrer til same familien som estisk og ungarsk. Det er mange ting du kan seie på finsk med berre eitt ord. «Istun» blir eg set meg, «istahtaisin» eg ville setje meg ei stund, «istahdan» eg vil setje meg ei stund og «istahtaisinkohan» eg lurar på om eg skulle setje meg ei stund.

Mitä kuuluu?

Hei!

Kiitos!

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

ö

ää

Kuuntele nämä sanat >>>

Photo: Dog Sledding in Lapland, Finland

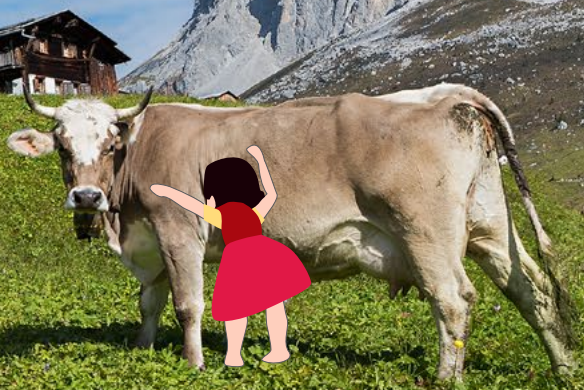
- 1 in
- 2 dus
- 3 trais
- 4 quatter
- 5 tschintg
- 6 sis
- 7 set
- 8 otg
- 9 nov
- 10 diesch

gea na

RUMANTSCH RM

👤👤👤 60 000

Retoromansk er det minst kjende av dei fire offisielle språka i Sveits. Historia går tilbake til før vår tidsrekning: Latinen til romarane som erobra området mellom dei rätiske alpane og Donau, blanda seg med språka til dei lokale innbyggjarane. Denne blandinga utvikla seg etter kvart til retoromansk – og utviklar seg gjer språket enno!

Co vai?
Chau!
Grazia!

è é

<<< Taidla co ch'ills pleds tunan

Photo: Mountain view, Grisons, Switzerland

CY CYMRAEG

👤👤👤 1 000 000

ie

na

Sut wyt ti?

Shwmae!

Diolch!

ŵ

ê

ô

â

î

ÿ

û

Det walisiske «Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch» er det lengste stadnamnet i Europa og det nest lengste i verda. Det betyr omtrent «Jomfru Marias kyrkje i dalsøkket med den kvite hasselen nær den sterke virvelstraumen og St. Tysilios kyrkje ved den raude hola». Bla til neste side og les om eit språk som kan måle seg med walisiske stadnamn i ordlengd...

- 1 un
- 2 dau
- 3 tri
- 4 pedwar
- 5 pump
- 6 chwech
- 7 saith
- 8 wyth
- 9 naw
- 10 deg

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWL LLANTYSILIOGOGOGOCH

Llan-vire-pooll-guin-gill-go-ger-u-queern-drob-ooll-llandus-ilio-gogo-goch

Listen to the sound of these words >>>

Photo: Train station in Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch, Wales, UK

Tysk er eit av språka med dei lengste orda. For å beskrive noko er det berre å setje saman fleire ord til eitt. Slik kan ordet for ein kvalifiseringskamp til fotball-VM bli «Fußballweltmeisterschaftsqualifikationsspiel». Nokre kan vere litt forvirrande om du ikkje veit kva ord som er sette saman, til dømes «Urinsekten», men det skal du få jobbe litt med sjølv!

ja

nein

DEUTSCH DE

👤👤👤 95 000 000

ü

ö

ä

ß

◀◀◀ Hör dir an, wie diese Wörter klingen

Photo: Island Sylt, Germany

Wie geht's?

Hallo!

Danke!

- 1 eins
- 2 zwei
- 3 drei
- 4 vier
- 5 fünf
- 6 sechs
- 7 sieben
- 8 acht
- 9 neun
- 10 zehn

HR HRVATSKI

👤👤👤 5 600 000

Kako si?

Bok!

Hvala!

Saman med serbisk og bosnisk er kroatisk eit av dei sørslaviske språka, som har mykje til felles. Desse språka er så like at brukarane lett kan forstå kvarandre. Dei kortaste kroatisk orda består av éin bokstav – «a» (men, og), «o» (om), «u» (i), «i» (og), «s» (med, frå) eller «k» (til).

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ć

ž

š

đ

Poslušaj kako zvuče ove riječi >>>

Photo: National park Plitvice, Croatia

BOSANSKI BS

👤👤👤 3 000 000

Bosnisk er svært likt kroatisk og serbisk, men det har òg mykje til felles med tyrkisk: I rundt 400 år høyrde Bosnia til Det osmanske riket og tok derfor opp i seg mange ord frå tyrkisk, til dømes «minduše» (øyrringar), «bujrum» (gå framover) eller «avlija» (indre gards plass).

Kako si?

Ćao!

Hvala!

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

ć

đ

š

<<< Poslušaj kako zvuče ove riječi

Photo: Old Bridge in Mostar, Bosnia and Herzegovina

SR СРПСКИ

👤👤👤 12 000 000

Serbisk er eit av dei få europeiske språka som bruker både det kyrilliske og det latinske alfabetet. Serbisktalande kan bruke dei to alfabeta like godt. Blant dei slaviske språka har serbisk eit av dei kortaste kyrilliske alfabeta med 30 bokstavar. Og når vi snakkar om alfabet: La meg vise deg eit språk med eit alfabet heilt utanom det vanlege ...

ђ

љ

и

ј

њ

ћ

џ

Здраво!

Како си?

Хвала!

да

не

- 1 један
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седам
- 8 осам
- 9 девет
- 10 десет

Послушај како звуче ове речи >>>

Photo: Meanders of the Uvac River, Serbia

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԿ

👤 6 700 000

Ունց ես:

Ողջույն:

Շնորհակալություն:

Armensk bruker eit alfabet som er unikt samanlikna med andre europeiske språk. Det blei til for rundt 2400 år sidan! Så stolte er armenarane av alfabetet sitt at dei har bygd eit eige monument over dei unike skrifteikna. Armenia feirar sin heilt spesielle språkdag, Den heilage omsetjardagen, i oktober.

այո

ոչ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ

յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ը ր ց ու փ ք և օ ֆ

<<< Լսեք այս բառերը

Photo: Armenian Alphabet Monument (Arty Om | Shutterstock.com)

- 1 մեկ
- 2 երկու
- 3 երեք
- 4 չորս
- 5 հինգ
- 6 վեց
- 7 յոթ
- 8 ութ
- 9 ինը
- 10 տասը

ROM ROMANI ČHIB

888 3500 000

Sar san?

Lašo d'es!

Najis tuke!

va

na

Til ganske nyleg blei romani berre overlevvert munnleg til neste generasjon, så det finst ingen allment akseptert skriftstandard. Nokre variantar av romani blir skrivne med alfabet som er baserte på det dominerande språket i området der ei gruppe romar bur. I dag kan vi likevel å lese politiske tekstar, aviser og endåtil Shakespeare på romani!

- 1 jekh
- 2 duj
- 3 trin
- 4 štar
- 5 panž
- 6 šov
- 7 efa
- 8 oxto
- 9 iňa
- 10 deš

Ašun kadala svaturja >>>

Photo: Romani dance

LËTZEBUERGESH LB

☺☺☺ 600 000

Wéi geet
et?

Moien!

Merci!

Luxemburgsk fekk si skriftlege form for ikkje så lenge sidan. Før var det få som skreiv luxemburgsk, og det var ingen offisielle reglar for rettskriving og grammatikk før dei blei fastsette av styresmaktene for rundt 40 år sidan, i 1984. Og kva med teiknspråka, kan dei skrivast? Bla om og finn ut.

jo

neen

ä

ëé

<<< Lauschter wéi dës Wierder kléngen

- 1 eent
- 2 zwee
- 3 dräi
- 4 véier
- 5 fënnef
- 6 sechs
- 7 siwen
- 8 aacht
- 9 néng
- 10 zéng

DET INTERNASJONALE TEGNSPRÅK

Når teiknspråkbrukarar frå ulike land utan eit felles språk møtest, bruker dei gjerne Det internasjonale teiknspråket. Som namnet seier, er det eit internasjonalt språk. Mellom anna blir visse symbol brukte for å beskrive handforma og rørsla til teiknet, i tillegg til ansiktsuttrykka. Og sidan vi har snakka så mykje om alfabet ...

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

ΕΛΛΗΝΙΚΑ EL

👤👤👤 13 500 000

Ordet «alfabet» kjem frå dei to første bokstavane i det greske alfabetet, alfa og beta. Grekarane skriv no frå venstre mot høgre, slik andre europeiske språk gjer, men slik har det ikkje alltid vore. Til å begynne med kunne gresk skrivast frå høgre mot venstre, eller endåtil i motsett retning på annakvar linje. På neste side skal eg vise deg ein snodig praksis hos naboane til grekarane ...

ναι

όχι

Πώς είσαι;

Γεια!

Ευχαριστώ!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν

ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

- 1 ένα
- 2 δύο
- 3 τρία
- 4 τέσσερα
- 5 πέντε
- 6 έξι
- 7 επτά
- 8 οχτώ
- 9 εννιά
- 10 δέκα

◀◀◀ Άκουσε τον ήχο αυτών των λέξεων

Photo: Colourful street in Oia, Greece

SQ SHQIP

👤👤👤 7 500 000

Si jeni?

Përshëndetje!

Faleminderit!

po

jo

ç

ë

Når albanarane ristar på hovudet, betyr det ikkje nei, men tvert imot «nettopp, eg er einig, eg lyttar». Motsett betyr det ikkje ja når dei nikkar fleire gonger. Det betyr «beklagar, dessverre ikkje», og er gjerne eit teikn på dårleg nytt. Så ver ekstra forsiktig med å riste på hovudet i Albania – du kan nettopp ha sagt ja til noko du slett ikkje ville!

- 1 një
- 2 dy
- 3 tre
- 4 katër
- 5 pesë
- 6 gjashtë
- 7 shtatë
- 8 tetë
- 9 nëntë
- 10 dhjetë

Dëgjoni tingullin e këtyre fjalëve >>>

Photo: Beach cafe in Ksamil, Albania

БЪЛГАРСКИ BG

👤 8 000 000

Også bulgararane nikkar for nei og ristar på hovudet for ja. Eit anna uvanleg særtrekk ved bulgarsk er at det er eit av dei få slaviske språka utan kasus. Så det burde vere lettare å lære enn tsjekkisk, som har 7 kasus! Berre makedonsk har det same kjen-neteiknet.

Как си?

Здравей!

Благодаря!

- 1 едно
- 2 две
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седем
- 8 осем
- 9 девет
- 10 десет

Ⓜ
The Rila Monastery was built in 1834 by the Bulgarian Revival Movement. It is a UNESCO World Heritage Site and a major religious and cultural center in Bulgaria. The monastery is famous for its frescoes and its role in the Bulgarian Revival.

ИЙ Щ Ю Я Ъ Ь

да

не

<<< Чуйте как звучат тези думи

Photo: Rila Monastery, Bulgaria

МК МАКЕДОНСКИ

👤👤👤 3 500 000

Како си?

Здраво!

Благодарам!

Vi uttrykkjer gjerne reaksjonar med korte uttrykk eller ord som ikkje betyr noko spesielt. Makedonsk har ein kul måte å gjere dette på – med «Lele!» Lele kan bety «herregud!» eller «oi!», og du kan leggje til så mange le du berre vil. Så du kan seie «Lele lele lele!» For ein fin hund! Bla om for å finne eit språk utan ja eller nei ...

- 1 еден
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седум
- 8 осум
- 9 девет
- 10 десет

да

не

Ѓ

И

С

Љ

Ц

Ј

Њ

Ќ

Слушнете како звучат овие зборови >>>>

Photo: Church of St. John at Kaneo, North Macedonia

GAEILGE GA

👤👤👤 170 000

Irsk har ikkje ord for ja eller nei. For å svare på spørsmål bruker du verbformer. Så får du spørsmålet «Selde dei huset?», blir svaret «(dei) selde» eller «(dei) selde ikkje». Eller på irsk: «Ar dhíol siad an teach? Dhíol. Níor dhíol.» Sjølv om irsk ikkje har ord for ja eller nei, har det mange unike ord, akkurat som språket på neste side ...

Conas atá tú?
Dia dhuit!
Go raibh maith agat!

ú

ó

á

í

é

◀◀◀ Éist le fuaim na bhfocal seo

Photo: Cliffs of Moher, Ireland

- 1 A hAon
- 2 A Dó
- 3 A Trí
- 4 A Ceathair
- 5 A Cúig
- 6 A Sé
- 7 A Seacht
- 8 A hOcht
- 9 A Naoi
- 10 A Deich

HU MAGYAR

👤👤👤 13 000 000

Szia!

Hogy vagy?

Köszönöm!

igen

nem

óöö

í

úüü

é

á

Med sine 26 grammatiske kasus og mange innfløkte reglar er ungarsk eit av dei vanskelegaste språka å lære. Men det er bryet verdt, for språket er svært godt til å fange spesielle fenomen med berre eitt ord. «Aranyhíd» betyr ordrett «gyllen bru», men blir brukt om eit glitrande gjenskin frå sola i ei vassflate.

- 1 egy
- 2 kettő
- 3 három
- 4 négy
- 5 öt
- 6 hat
- 7 hét
- 8 nyolc
- 9 kilenc
- 10 tíz

Hallgasd meg, hogy hangzanak ezek a szavak >>>>

Photo: Balaton Lake, Hungary

NEDERLANDS NL

👤👤👤 24 000 000

ja

nee

Nederlandsk har eit svært spesielt ord: «gezellig». Det er eit av dei mest brukte orda på nederlandsk, og alt etter samanhengen kan det uttrykkje ei kjensle av hygge, moro eller god stemning. Det kan òg vise til ei kjensle av tilhøyr, samvær med kjære eller om å møte ein venn etter lang tid. Til dømes: Vi hadde ein «gezellige» kveld der vi spelte spel og hygde oss i lag ...

Hoe gaat het ermee?

Hallo!

Dankjewel!

<<< Luister naar de klanken van deze woorden

Photo: Tulips and windmills in Zaanse Schans, Netherlands

- 1 een
- 2 twee
- 3 drie
- 4 vier
- 5 vijf
- 6 zes
- 7 zev
- 8 acht
- 9 negen
- 10 tien

LT LIETUVIŲ KALBA

👤👤👤 3 000 000

taip

ne

Litauisk er eit av dei eldste talespråka i verda og har ord som minner om sanskrit frå oldtida, til dømes «vyras» (mann), «šuo» (hund) og «avis» (sau). Dette gjer at litauarar kan kjenne att somme ord når dei høyrer på indisk. Men no kjenner eg at eg blir svolten, så la meg finne noko å ete ...

Kaip sekasi?

Labas!

Ačiū!

- 1 vienas
- 2 du
- 3 trys
- 4 keturi
- 5 penki
- 6 šeši
- 7 septyni
- 8 aštuoni
- 9 devyni
- 10 dešimt

ųū

č

ž

š

ą

ęė

į

Pasiklausykite šių žodžių >>>

Photo: Trakai Island Castle, Lithuania

ITALIANO IT

888 67 000 000

I heimlandet til pizza, pasta og ost er det ikkje unormalt at nokon blir «abbiocco». Ordet beskriv den døsigje kjensla ein får etter eit stort måltid. Bla til neste side for å sjå eit anna matrelatert ord...

Come stai?

Ciao!

Grazie!

- 1 uno
- 2 due
- 3 tre
- 4 quattro
- 5 cinque
- 6 sei
- 7 sette
- 8 otto
- 9 nove
- 10 dieci

sì

no

èé

à

ù

ì

òó

<<< Ascolta il suono di queste parole

Photo: Riomaggiore, Italy

KA

ქართული

👤👤👤 3 700 000

როგორ ხარ?
 გამარჯობა!
 მაღლობა!

Det georgiske ordet «shemo-metchama» betyr å ete sjølv om du er mett, fordi maten er så god. Det kan omsetjast lausleg med «eg åt visst opp alt». Georgisk har dessutan ei av dei mest imponerende handskriftene i verda. På neste side skal eg vise deg eit ord som beskriv ei mengd som vi alle har lyst til å uttrykkje av og til ...

ღიახ
 არა

- 1 ერთი
- 2 ორი
- 3 სამი
- 4 ოთხი
- 5 ხუთი
- 6 ექვსი
- 7 შვიდი
- 8 რვა
- 9 ცხრა
- 10 ათი

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ

რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ ჯ ჰ

მოუსმინეთ სიტყვების ელვადობას >>>

SVENSKA SV

👤👤👤 10 000 000

Svensk har funne opp det ideelle ordet for å uttrykkje balanse og seie «ikkje for mykje, ikkje for lite ... men akkurat passe»: «lagom». Så på svensk kan du seie at du har ete akkurat lagom! Vi har snakka mykje om unike ord, så la oss ta ein titt på nokre unike uttrykk ...

Hur mår du?

Hej!

Tack så mycket!

ää

ö

←←← Lyssna på ljuden för dessa ord

Photo: Frozen lake in Upplands Vasby, Sweden (Per-Boge | Shutterstock.com)

- 1 ett
- 2 två
- 3 tre
- 4 fyra
- 5 fem
- 6 sex
- 7 sju
- 8 åtta
- 9 nio
- 10 tio

ja

nej

PL POLSKI

👤👤👤 45 000 000

Jak się
masz?

Cześć!

Dziękuję!

Polsk har mange artige idiom. Seier du «Nie mój cyrk, nie moje małpy», betyr det direkte omsett «ikkje mitt sirkus, ikkje mine apekattar». Men uttrykket har ikkje noko med apekattar å gjere, det betyr «det er ikkje mitt problem». Eit anna språk har ein fornøyeleg måte å seie noko liknande på ...

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzy
- 4 cztery
- 5 pięć
- 6 sześć
- 7 siedem
- 8 osiem
- 9 dziewięć
- 10 dziesięć

tak

nie

ć

ą

ł

ę

ń

ś

źż

ó

Postłuchaj brzmienia tych słów >>>>

Photo: The Crooked Forest near Gryfino, Poland

DANSK DA

👤👤👤 6 000 000

Hvordan går det?

Hej!

Tak!

«Der er ingen ko på isen» er dansk og betyr «det er ikkje noko problem». Så ser du ikkje noka ku på isen, skulle alt vere i orden. Som du sikkert har lagt merke til, er det mange språk som liker å bruke dyreidiom!

- 1 en/et
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 otte
- 9 ni
- 10 ti

ja

nej

æ

å

ø

<<< Lyt til lyden af disse ord

Photo: Tivoli in Copenhagen, Denmark

PT PORTUGUÊS

👤👤👤 250 000 000

Como
estás?

Olá!

Obrigado/a!

Du har kanskje ikkje tenkt på portugisisk som eit verdsspråk. Men sidan heile Brasil snakkar det, har det over 220 millionar morsmålsbrukarar! Det står som nummer sju på lista over dei mest talte språka i verda. Folk med portugisisk som morsmål kan stort sett forstå spansk, galisisk og italiensk, for desse språka er svært like kvarandre. Og apropos galisisk...

á à â ã

ú ü

ç

ó ô õ

é ê

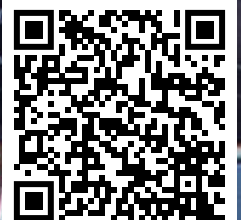
í

sim

não

- 1 um
- 2 dois
- 3 três
- 4 quatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

Ouçá o som destas palavras >>>

GALEGO GL

👤👤👤 2 400 000

Galisisk har mellom 60 og 100 ord for ulike typar regn. Har du vore til Galicia, forstår du kvifor! Til dømes viser «babuña» til eit regn med lyn og tore, og «ballón» til eit kraftig, men kortvarig regn som varer i fleire dagar ...

Como estás?

Ola!

Grazas!

si

non

ó

íï

á

é

ñ

- 1 un
- 2 dous
- 3 tres
- 4 catro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

◀◀◀ Escolta o son destas palabras

Photo: As Catedrais Beach, Spain

LV LATVIEŠU VALODA

☺☺☺ 1 750 000

Latviarane elsker å syngje! «Dainas» er latviske folkesongar som uttrykkjer gammal latvisk visdom. Dei blei til for godt over tusen år sidan og blei brukte i festleg lag (til dømes midtsommerfeiringa på hovudbiletet), i det daglege arbeidet og til munnlege betraktningar over livet. Det finst over 1,2 millionar dainas i alt!

jā

nē

Kā tev iet?

Sveiki!

Paldies!

- 1 viens
- 2 divi
- 3 trīs
- 4 četri
- 5 pieci
- 6 seši
- 7 septiņi
- 8 astoņi
- 9 deviņi
- 10 desmit

ū

č

š

!

ā

ī

ž

ģ

ķ

ē

ņ

Klausies, kā skan šie vārdi >>>

Photo: Celebrating midsummer, Latvia (Raimonds Kalva LV | Shutterstock.com)

NORSK NO

👤👤👤 5 320 000

Norsk har mange ord som har fått kjempegjennomslag i andre og meir utbreidde talespråk. Kven har ikkje høyrte om troll? Om troll verkar litt skumle for deg (meg òg!), så tenk heller på dei vakre norske fjordane. Og om dei vekker reiselysta i deg, så ikkje gløym ordet «egg», som òg har norsk opphav.

ja

nei

Hvordan
går det?

Hei!

Takk!

- 1 én
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 åtte
- 9 ni
- 10 ti

å

æ

ø

🔊🔊🔊 Lytt til lyden av disse ordene

Photo: Reindeers in Tromsø, Norway

SE SÁMEGIELLA

👤👤👤 30 000

Nordsamisk er eit av samiske språka og blir snakka i dei nordeuropeiske landa. Derfor er det ikkje underleg at det har mange ord for ulike typar snø og is. Til dømes er «čahki» ein hard snøball som blir brukt i seriøse snøballkrigar, «vahca» er ny eller laus snø, og «soavli» er slaps.

jua

a-a

Mo dat manná?

Bures!

Giitu!

- 1 okta
- 2 guokte
- 3 golbma
- 4 njeallje
- 5 vihtta
- 6 guhtta
- 7 čieža
- 8 gávccci
- 9 ovccci
- 10 logi

đ

ŋ

ţ

á

ž

č

š

Guldal dáid sániid >>>>

Photo: Aurora borealis, Norway

Russisk har eit unikt ord for is som legg seg, men smeltar igjen når temperaturen stig, for så å fryse på nytt: «Гололедица (gololedica)». Det kan omsetjast omtrent til «nakent islag». Og visste du at russisk har dobbelt så mange morsmålsbrukarar i Europa som engelsk?

да

нет

РУССКИЙ RU

👤👤👤 150 000 000

Как дела?

Привет!

Спасибо!

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 четыре
- 5 пять
- 6 шесть
- 7 семь
- 8 восемь
- 9 девять
- 10 десять

<<< Послушайте, как звучат эти слова

Photo: Swimming in an ice hole, Russia

ъ ё ь ий щ
э ю я ы

ES ESPAÑOL

👤👤👤 489 000 000

¡Hola!

¿Cómo estás?

¡Gracias!

sí

no

Det spanske uttrykket «el mundo es un pañuelo!» (verda er eit lommetørkle) fortel kor overraska vi blir når vi heilt tilfeldig møter nokon på ein uventa stad. Då ser vi at verda er mykje mindre enn vi trudde. Og er det ikkje nettopp dette språklæring og innsikt i andre kulturar dreier seg om? Spansk er offisielt språk i 20 land og dermed eit verdsspråk av rang – ¡Olé!

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ocho
- 9 nueve
- 10 diez

á

ñ

é

úü

í

ó

Escucha cómo se pronuncian estas palabras >>>

LARA PÅ SPRÅKREISETUR GJENNOM EUROPA

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

Her er alle språka frå reisa vår gjennom Europa, men det er mange fleire språk i Europa og resten av verda!

baskisk

**AFROASIATISKE
SPRÅK**

350 000 000

**KARTVELSKE
SPRÅK**

5 000 000

**INDOEUROPEISKE
SPRÅK**

200 000 000

**URALSKE
SPRÅK**

25 000 000

**ALTAISKE
SPRÅK**

210 000 000

SEMITTISKE
SPRÅK
maltesisk

georgisk

albansk

gresk

BALTISKE SPRÅK
latvisk
litauisk

VESTSLAVISKE SPRÅK
polsk
slovakisk
tsjekkisk

SØRSLAVISKE SPRÅK
bosnisk
bulgarsk
kroatisk
makedonsk
serbisk
slovensk

AUSTSLAVISKE SPRÅK
belarusisk
russisk
ukrainsk

VESTGERMANSKE SPRÅK
engelsk
frisisk
luxemb(o)urgsk
nederlandsk
tysk

NORDGERMANSKE SPRÅK
dansk
islandsk
norsk
svensk

VESTROMANSKE SPRÅK
fransk
galicisk
katalansk
portugisisk
retoromansk
spansk

AUSTROMANSKE SPRÅK
italiensk
rumensk

KELTISKE SPRÅK
irsk
kymrisk

armensk
romani

FINSK-UGRISKE SPRÅK
estisk
finsk
nordsamisk
UGRISKE SPRÅK
ungarsk

TYRKISKE SPRÅK
aserbajdsjansk
tyrkisk

edl.ecml.at/languagejourney

Eit språk kan opne ei dør inn til ei ny verd, ei verd der du kan oppdage språklege og kulturelle skattar du aldri ville blitt kjend med utan den nøkkelen språket gir deg. Og frå eitt rom fører mange nye dører vidare til andre rom!

For somme er språk ein lidenskap, for andre berre noko dei treng. Men same kvar du reiser og kva du gjer, kan du ikkje unngå å komme borti dei. Vi håper denne turen har gitt deg ei viss innsikt i nokre av dei mange språka rundt oss og kan oppmuntre deg til å dykke djupare ned i dei.

Fleire opplysningar om Europeisk senter for moderne språk under Europarådet og Den europeiske språkdagen finn du på www.ecml.at. For eventuelle omarbeidingar eller omsetjingar kan du kontakte oss på information@ecml.at.

© 2022 Europarådet